

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ ΤΩΝ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΕΠΙΛΟΓΩΝ

ΚΟΙΝΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ

ΠΕ 12 ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ:ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Α.Ε.Ι

ΠΕ 14 ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ:ΔΑΣΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΟΝΤΟΣ

ΠΕ 17 ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ:ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ Τ.Ε.Ι

ΠΕ 18 ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ:ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Α.Ε.Ι

ΕΡΩΤΗΣΗ 1

Αν θέλουμε να εξασφαλίσουμε τις καλύτερες συνθήκες για εφαρμογή της διαμορφωτικής αξιολόγησης στην τάξη μας, τότε η καταλληλότερη τεχνική αξιολόγησης των μαθητών είναι:

- α) η καθημερινή επικοινωνία με τους μαθητές και η παρατήρηση
- β) μια γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου
- γ) μια προφορική εξέταση στη μέση του εξαμήνου
- δ) μια γραπτή εργασία που ανατίθεται στη μέση του εξαμήνου και επιστρέφεται στο τέλος του εξαμήνου

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Διαμορφωτική αξιολόγηση, καταλληλότερη

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί μόνο μέσα από τη γραπτή εξέταση δεν μπορούμε εύκολα να διαμορφώσουμε και να παρατηρήσουμε την πορεία του μαθητή ή της τάξης. Η διαμορφωτική αξιολόγηση είναι μια διαρκής διαδικασία που διαμορφώνει τους στόχους και την πορεία της διδασκαλίας, σύμφωνα με τις συνθήκες που παρουσιάζονται κάθε φορά.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η προφορική εξέταση είναι μορφή αξιολόγησης αλλά δεν μπορούμε να διαμορφώσουμε την πορεία της διδασκαλίας με μόνη την προφορική εξέταση.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η γραπτή εργασία δεν αρκεί για να διαμορφωθεί μια πλήρης εικόνα του μαθητή ή της τάξης.

Η απάντηση α, είναι επιλέξιμη, γιατί μέσω της καθημερινής επικοινωνίας με τους μαθητές είτε μέσω προφορικής είτε γραπτής εξέτασης και της παρατήρησης της συμπεριφοράς και της προσπάθειας του μαθητή, ο εκπαιδευτικός μπορεί να αξιολογήσει και να διαμορφώσει την εικόνα κάθε μαθητή και να προσαρμόσει νέες μεθόδους στην εκπαιδευτική διαδικασία.

ΕΡΩΤΗΣΗ 2

Έστω ότι σε ένα διδακτικό βιβλίο υπάρχει ο εξής διδακτικός στόχος (συνοπτική διατύπωση): «Οι μαθητές θα καταστούν ικανοί να επεξεργάζονται στον Η/Υ τα δεδομένα που θα προκύψουν από μια έρευνα αγοράς». Ο στόχος αυτός εντάσσεται κατά κύριο λόγο στο επίπεδο της ιεραρχίας του γνωστικού τομέα που λέγεται:

- α) ανάκληση
- β) εφαρμογή
- γ) ανάλυση
- δ) κατανόηση

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Ανάκληση, εφαρμογή, ανάλυση, κατανόηση

Σύντομος προσανατολισμός

Τα επίπεδα της γνωστικής στοχοταξιομίας του Bloom χρησιμοποιήθηκαν ευρέως για την οργάνωση των αναλυτικών προγραμμάτων, για τη διεξαγωγή αλλά και την αξιολόγηση της διδασκαλίας.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί κατά την ανάκληση, απαιτείται η ανάσυρση αποθηκευμένων πληροφοριών για εξιστόρηση, περιγραφή, αναγνώριση όρων, γεγονότων, συμβόλων, αρχών, τάσεων. Είναι η κατώτερη μορφή μάθησης.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί κατά την ανάλυση, απαιτείται η διάκριση των επιμέρους στοιχείων μιας κατάστασης και ο εντοπισμός δομικών, χρονικών και αιτιωδών σχέσεων που τα διέπουν.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί κατά την κατανόηση, ένα επίπεδο πάνω από την ανάκληση, απαιτείται η μεταφορά των γνωστικών στοιχείων του προηγούμενου επιπέδου, της απομνημόνευσης, σε πιο κατανοητές μορφές, σε μια γενίκευσή τους.

Η απάντηση β, είναι επιλέξιμη, γιατί ο διατυπωμένος διδακτικός στόχος απαιτεί από τους μαθητές την εφαρμογή της γνώσης, που απέκτησαν στα προηγούμενα στάδια, σε διαφορετικό πλαίσιο, μετασχηματισμένη, για την επίλυση συγκεκριμένης προβληματικής κατάστασης.

ΕΡΩΤΗΣΗ 3

Η μέθοδος διδασκαλίας που λέγεται «Επίδειξη» στηρίζεται θεωρητικά κυρίως:

- α)** στη θεωρία κοινωνικο-γνωστικής μάθησης (μίμηση προτύπου)
- β)** στη θεωρία δοκιμής και πλάνης
- γ)** στη μορφολογική θεωρία
- δ)** στη θεωρία πεδίου

• **Επισημάνσεις:**

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Μίμηση προτύπου, δοκιμή και πλάνη, θεωρία πεδίου, μορφολογικοί

Σύντομος προσανατολισμός

Η «Επίδειξη» είναι άμεση μορφή διδασκαλίας με ιδιαίτερο χαρακτηριστικό την εποπτικότητα, που θα εξασφαλίσει την δημιουργία από πλευράς των μαθητών πλήρων, σαφών και ευκρινών παραστάσεων.

• **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί το μηχανιστικό μοντέλο της δοκιμής και πλάνης στηρίζεται στον νόμο του αποτελέσματος. Αν η κατάσταση που ακολουθεί μια συμπεριφορά είναι ευχάριστη, αυξάνουν οι πιθανότητες να επαναληφθεί αυτή η συμπεριφορά στο μέλλον. Στην περίπτωση που η κατάσταση είναι δυσάρεστη, οι πιθανότητες για την επανάληψη της συμπεριφοράς που προηγήθηκε, μειώνονται.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η έμφαση από τους μορφολογικούς δίνεται στον τρόπο που αντιλαμβανόμαστε τα πράγματα. Η μάθηση πραγματώνεται μέσα από την ξαφνική σύλληψη νέων σχέσεων ανάμεσα στα στοιχεία της κατάστασης-προβλήματος, που οδηγεί στην αναδόμηση της κατάστασης και στη λύση του προβλήματος.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η θεωρία πεδίου του Lewin στοχεύει περισσότερο στην πρόβλεψη της συμπεριφοράς. Στο πεδίο του περιλαμβάνονται διαθέσεις, κίνητρα, αξίες, συναισθήματα, σκοποί του ατόμου. Η συμπεριφορά είναι το αποτέλεσμα της ψυχολογικής μετακίνησης του ατόμου μέσα στις διάφορες περιοχές του πεδίου αυτού.

Η απάντηση α, είναι επιλέξιμη, γιατί σύμφωνα με την κοινωνικο-γνωστική θεωρία, ο παρατηρητής, δια μέσου της συμπεριφοράς του προτύπου, προσλαμβάνει πληροφορίες, τις οποίες επεξεργάζεται, κωδικοποιεί και με την προσδοκία της κατάλληλης αμοιβής ή επιτυχίας, προβλέπει μελλοντικές συνέπειες και ρυθμίζει ανάλογα την συμπεριφορά του.

ΕΡΩΤΗΣΗ 4

Για τη διδασκαλία τεχνικών και επαγγελματικών μαθημάτων σε κάθε περίπτωση

- α)** καλύτερη μέθοδος διδασκαλίας είναι η επίδειξη
- β)** χειρότερη μέθοδος διδασκαλίας είναι η διάλεξη
- γ)** είναι πάντα προτιμότερος ένας καλός συνδυασμός μεθόδων
- δ)** ο καθηγητής πρέπει να είναι σε θέση να κρίνει ποια μέθοδος είναι κατάλληλότερη για τη διδασκαλία του κάθε ειδικού αντικείμενου.

• **Επισημάνσεις:**

Λέξεις ή φράση κλειδί: κατάλληλη μέθοδος

Λέξη ή φράση της θεματικής πρότασης με ιδιαίτερη βαρύτητα: σε κάθε περίπτωση

Σύντομος προσανατολισμός

Οι μέθοδοι διδασκαλίας είναι πολλές και χρησιμοποιούνται οι καταλληλότερες κατά περίπτωση. Δεν υπάρχει κατάλληλότερη μέθοδος για κάθε μάθημα, αν και μερικά εξυπηρετούνται καλύτερα από ορισμένες μεθόδους. Αυτό ποτέ δεν μπορεί να γίνεται σε κάθε περίπτωση.

• **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η επίδειξη είναι χρήσιμη και καλή μέθοδος για τεχνικά μαθήματα, αλλά δεν μπορεί να είναι πανάκεια για κάθε διδασκαλία.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η διάλεξη υπό προϋποθέσεις έχει ιδιαίτερη σημασία και στα τεχνικά μαθήματα και δεν μπορεί ποτέ σε κάθε περίπτωση να είναι η χειρότερη μέθοδος.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί αν και ο συνδυασμός μεθόδων είναι ένας από τους αποτελεσματικότερους τρόπους διδασκαλίας, ωστόσο μια έμφαση στο συνδυασμό «οποσδήποτε» και την εφαρμογή τους **σε κάθε περίπτωση** υπονομεύει τη σπουδαιότητα του συνδυασμού των μεθόδων.

Η απάντηση δ, είναι επιλέξιμη, γιατί ο εκπαιδευτικός πρέπει πάντα να επιλέγει τη μέθοδο ή τις μεθόδους που θα εφαρμόσει σε κάθε περίπτωση με βάση τους στόχους του μαθήματος, τις συνθήκες και τα μέσα που διαθέτει. Ο εκπαιδευτικός είναι πάντοτε ο παράγων που αξιοποιεί τις μεθόδους και τις προσαρμόζει όπου και όπως η παιδαγωγική του επάρκεια τον κατευθύνει.

ΕΡΩΤΗΣΗ 5

Ποιο από τα κατωτέρω είναι βασικό κριτήριο αξιολόγησης ενός διδακτικού σκοπού / στόχου:

- α)** Η πληρότητα
- β)** Η ευελιξία
- γ)** Η προσαρμοστικότητα
- δ)** Η αντιστοίχιση

• **Επισημάνσεις:**

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Κριτήριο αξιολόγησης στόχου

Σύντομος προσανατολισμός

Οι στόχοι ή οι σκοποί είναι προτάσεις με σαφές νόημα, που εκφράζεται με λέξεις προσεκτικά επιλεγμένες, για να παρέχουν πλήρη περιγραφή αυτού που σκοπεύει ή στοχεύει ο εκπαιδευτικός με την διδασκαλία του.

• **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί οι σκοποί και στόχοι δεν πρέπει να έχουν ευελιξία, γιατί τότε χάνεται ο προσανατολισμός κατά την προσπάθεια επιδίωξης.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η δυνατότητα προσαρμογής των στόχων στα νέα δεδομένα αποδυναμώνει την προσπάθεια. Όταν οι σκοποί έχουν τεθεί σωστά, τότε περιμένουμε την επίτευξή τους. Ωστόσο η προσαρμοστικότητα στην εκπαιδευτική διαδικασία έχει πάντοτε θετική συμβολή.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο όρος αντιστοίχιση δεν φαίνεται να έχει λογική συνάφεια με τους στόχους.

Η απάντηση α, είναι επιλέξιμη, γιατί βασικό κριτήριο αξιολόγησης των στόχων και σκοπών είναι η πληρότητα και η σαφήνεια της πληροφορίας που περιέχουν.

ΕΡΩΤΗΣΗ 6

Προκειμένου να πραγματοποιηθεί με επιτυχία μια εκπαιδευτική επίσκεψη των μαθητών μας σε εξωσχολικούς χώρους σχετικούς με ένα τεχνικό – επαγγελματικό αντικείμενο

- α) αν γίνει σωστή επιλογή του χώρου επίσκεψης όλα θα πάνε καλά
- β) απαιτείται λεπτομερής σχεδιασμός των δραστηριοτήτων τόσο του καθηγητή όσο και των μαθητών όσο και των στελεχών υποδοχής, τόσο πριν, όσο κατά, όσο και μετά την καθαυτό επίσκεψη
- γ) ο καθηγητής της τάξης είναι καλύτερα να μη συμμετέχει στην επίσκεψη, γιατί η παρουσία του αποθαρρύνει τους μαθητές να εξωτερικευθούν
- δ) για την εξασφάλιση της μέγιστης χρησιμότητας της επίσκεψης ως μέσου διδασκαλίας-μάθησης αρκεί να αξιοποιηθεί παραγωγικά ο χρόνος που οι μαθητές βρίσκονται στο χώρο επίσκεψης

• **Επισημάνσεις:**

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Εκπαιδευτική επίσκεψη

Σύντομος προσανατολισμός

Κάθε σχολική επίσκεψη απαιτείται να είναι σκόπιμη και σωστά οργανωμένη, να υπάρχει σχετική προεργασία και να σχεδιαστεί η πορεία του όλου εγχειρήματος. Η εκπαιδευτική επίσκεψη σε επαγγελματικό ή τεχνικό χώρο προσφέρει άμεση εποπτεία και λειτουργική σύνδεση της σχολικής γνώσης με την ζωή.

• **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η επιλογή του κατάλληλου προς επίσκεψη χώρου δεν αρκεί, αφού αυτό που προέχει είναι ο τρόπος μελέτης του χώρου, για την κατά το δυνατόν πλήρη αξιοποίησή του.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η φυσική παρουσία του καθηγητή της τάξης του μαθήματος είναι απαραίτητη για την υλοποίηση των διδακτικών στόχων. Αν η παρουσία του δρα ανασταλικά ως προς την έκφραση των μαθητών του, η όλη στάση του θα πρέπει να αναθεωρηθεί.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η εκπαιδευτική επίσκεψη έχει ως στόχο την άντληση γνώσης μέσω της βιοματικής συμμετοχής τους στην παραγωγική διαδικασία και όχι την συνεισφορά στην παραγωγική προσπάθεια του επαγγελματία.

Η απάντηση β, είναι επιλέξιμη, γιατί ο λεπτομερειακός σχεδιασμός που λαμβάνει υπόψη του όλες τις παραμέτρους, αξιοποιεί την ευκαιρία της επίσκεψης τόσο κατά την διάρκεια όσο και μετά, αξιολογώντας και αξιοποιώντας την νέα γνώση.

ΕΡΩΤΗΣΗ 7

Την πιο αποτελεσματική διδασκαλία θα την επιτύχουμε όταν κατά τη διδασκαλία εξασφαλίζουμε στους μαθητές μας τη δυνατότητα:

- α) να δουν αυτό που τους διδάσκουμε
- β) να κάνουν και οι ίδιοι αυτό που τους διδάσκουμε
- γ) να ακούσουν αυτό που τους διδάσκουμε
- δ) να διαβάσουν αυτό που τους διδάσκουμε

• **Επισημάνσεις:**

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Πιο αποτελεσματική διδασκαλία

Σύντομος προσανατολισμός

Η μάθηση διασφαλίζεται όταν ο μαθητής ενεργεί και ασκείται κάτω από την καθοδήγηση του δασκάλου.

• **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί συγκρατούμε μόνο το 30% από όσα βλέπουμε.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η απλή ακρόαση δεν επαρκεί για καλή κατανόηση. Έρευνες δείχνουν ότι μπορούμε να συγκρατήσουμε μόνο το 20% από όσα ακούμε.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί το διάβασμα βοηθάει στη μάθηση αλλά συγκρατούμε μόνο το 10% από όσα διαβάζουμε.

Η απάντηση β, είναι επιλέξιμη, γιατί όταν κάποιος διδάσκεται και ταυτόχρονα έχει την δυνατότητα να ασκηθεί πάνω στο αντικείμενο που διδάσκεται με την καθοδήγηση του εκπαιδευτικού τότε πραγματοποιείται η πιο αποτελεσματική διδασκαλία. Σχετικές έρευνες δείχνουν ότι συγκρατούμε το 50% από όσα κάνουμε.

ΕΡΩΤΗΣΗ 8

Ένας εκπαιδευτικός στο ΤΕΕ έχει την ευαισθησία να αξιολογεί συνεχώς τη δουλειά του (αυτοαξιολόγηση). Ποια από τις κατωτέρω καταστάσεις του προσφέρει τις χρησιμότερες πληροφορίες:

- α) Κυρίως η συνεχής καθημερινή επικοινωνία- συνεργασία με όλους του μαθητές
- β) Κυρίως τα αποτελέσματα των γραπτών εξετάσεων
- γ) Κυρίως η στάση των μαθητών του μέσου όρου επίδοσης και άνω
- δ) Κυρίως τα σχόλια των γονέων των μαθητών

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Αυτοαξιολόγηση εκπαιδευτικού

Σύντομος προσανατολισμός

Αυτοαξιολόγηση είναι η διαδικασία κατά την οποία κάποιος αξιολογεί τον εαυτό του με βάση το αποτέλεσμα της εργασίας, της διαδικασίας, της προσπάθειας και στοχεύει στην βελτίωση της αποτελεσματικότητας.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η τελική αξιολόγηση της προσπάθειας των μαθητών δεν αρκεί για να έχουμε ολοκληρωμένη εικόνα. Η αυτοαξιολόγηση πρέπει να έχει διαρκή χαρακτήρα.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί μια μόνο ομάδα μαθητών δε δίνει την πλήρη εικόνα.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί αν και τα σχόλια των γονέων και μαθητών βοηθούν, δεν επαρκούν για την αυτοαξιολόγησή του.

Η απάντηση α, είναι επιλέξιμη, γιατί η αυτοαξιολόγηση απαιτεί μια διαρκή αξιολόγηση πολλών παραμέτρων όπως είναι η επικοινωνία, η συνεργασία, η αποτελεσματικότητα.

ΕΡΩΤΗΣΗ 9

Προκειμένου να καταρτιστεί το περιεχόμενο ενός τεχνικού – επαγγελματικού μαθήματος, η διεθνώς θεωρούμενη πιο έγκυρη προσέγγιση είναι:

- α) να καταρτίζουν μερικοί καθηγητές της ειδικότητας ένα θεματικό περιεχόμενο σύμφωνα με την εμπειρία τους
- β) να γίνεται αξιοποίηση κυρίως της τεχνικής που λέγεται ανάλυση επαγγέλματος
- γ) να γίνεται αξιοποίηση κυρίως της τεχνικής που λέγεται καταγιγισμός ιδεών
- δ) να παίρνονται ιδέες από τον πίνακα περιεχομένων των σχετικών εγχειριδίων

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Καταγιγισμός ιδεών, πίνακας περιεχομένων, ανάλυση επαγγέλματος

Σύντομος προσανατολισμός

Γενικά, η κατάρτιση του περιεχομένου κάθε γνωστικού αντικείμενου πρέπει να γίνεται με ξεχωριστή επιμέλεια και επιστημονικό τρόπο. Ειδικότερα, όταν πρόκειται περί τεχνικού μαθήματος, τότε πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα στις επιμέρους ιδιαιτερότητες του μαθήματος. Η σχετική εμπειρία, ο καταγιγισμός ιδεών και τα προϋπάρχοντα εγχειρίδια βοηθούν, αλλά είναι αναγκαία η συμβολή της τεχνικής που λέγεται ανάλυση έργου ή επαγγέλματος.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η εμπειρία δεν αρκεί για να καθορίσει το βάθος και την έκταση του περιεχομένου, που απαιτεί το γνωστικό αντικείμενο. Επιπρόσθετα, υπάρχει ο κίνδυνος για αναπαραγωγή ελλείψεων και πλεονασμών του παρελθόντος.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η τεχνική του καταγιγισμού ιδεών εξυπηρετεί κυρίως την αναζήτηση της ποικιλίας, της πρωτοτυπίας, της ποσότητας. Όταν στόχος μας είναι ο αυστηρός προγραμματισμός, που απαιτεί η κατάρτιση του περιεχομένου, δεν μπορεί ο καταγιγισμός ιδεών να καλύψει την έκταση και το βάθος που είναι ζητούμενα.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί τα εγχειρίδια έχουν συνταχθεί με βάση συγκεκριμένους στόχους, οι οποίοι δεν μπορούν πάντοτε να εξυπηρετήσουν νέες ανάγκες, όπως μπορεί να υπαγορεύονται από την εξέλιξη της τεχνολογίας ή τις αναγκαιότητες της σύγχρονης κοινωνίας.

Η απάντηση β, είναι επιλέξιμη, γιατί η ανάλυση είναι μέθοδος που καταγράφει τους στόχους, λαμβάνοντας υπόψη τα τεχνικά δεδομένα, την αγορά εργασίας, τις γνωστικές προαπαιτήσεις των μαθητών και έτσι πληρέστερα εξυπηρετεί την κατάρτιση του κατάλληλου περιεχομένου.

ΕΡΩΤΗΣΗ 10

Ποια από τις κατωτέρω μεθόδους διδασκαλίας εξασφαλίζει τον μεγαλύτερο βαθμό αξιοποίησης της αρχής της βιοματικότητας στη διδασκαλία:

- α) Η διάλεξη
- β) Η επίδειξη
- γ) Το παίξιμο ρόλων
- δ) Η συμμετοχική μέθοδος

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Μέθοδοι διδασκαλίας, βιοματικότητα

Σύντομος προσανατολισμός

Η αρχή της βιοματικότητας στηρίζεται στην υπόθεση ότι η μάθηση ορισμένων δεξιοτήτων είναι αποτελεσματικότερη όταν ο άνθρωπος ενεργεί, πράττει και βιώνει ο ίδιος το ρόλο που περιέχει μια συγκεκριμένη δεξιότητα. Το παίξιμο ρόλων είναι μια μέθοδος διδασκαλίας αποτελεσματική κυρίως σε θέματα κοινωνικοποίησης του παιδιού και σε θέματα μάθησης δεξιοτήτων.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η διάλεξη προσφέρεται κυρίως για πληροφόρηση. Ο μαθητής είναι παθητικός δέκτης.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η επίδειξη έχει στόχο να δείξει την ιδανική λειτουργία μιας πράξης. Ο μαθητής μπορεί να μιμηθεί την υποδειγματική δεξιότητα, απέχει όμως αρκετά από την πραγματικότητα.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η συμμετοχική μέθοδος βοηθάει στην κοινωνικοποίηση και την ικανοποίηση κοινωνικο-συναισθηματικών αναγκών.

Η απάντηση γ, είναι επιλέξιμη, γιατί η μέθοδος του παιξίματος ρόλων δίνει την ευκαιρία στο ίδιο το άτομο να βιώσει κάτι το οποίο διδάσκεται. Είναι πολύ κοντά στην πραγματικότητα, με βάση τον κώνο εμπειρίας του Dale, και προσφέρεται σε περιπτώσεις που η άμεση εμπειρία είναι αδύνατη.

ΕΡΩΤΗΣΗ 11

Σε μια διδακτική διαδικασία ο κύριος παιδαγωγικός σκοπός τον οποίο υπηρετεί η προφορική ερώτηση από μέρους του δασκάλου είναι προκειμένου ο δάσκαλος να επιτύχει:

- α) την εξέταση των μαθητών
- β) την υλοποίηση των σκοπών της μάθησης
- γ) τη διατήρηση του ελέγχου της τάξης
- δ) την παραγωγική αξιοποίηση της ώρας που του έχει περισσέψει

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: ερώτηση του δασκάλου, κύριος παιδαγωγικός σκοπός

Σύντομος προσανατολισμός

Η ερώτηση έχει πολλούς σκοπούς και εξυπηρετεί διάφορες ανάγκες κατά την εκπαιδευτική διαδικασία. Ο εκπαιδευτικός καθορίζει κάθε φορά το στόχο της και τη μορφή της.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο παιδαγωγικός σκοπός της εξεταστικής ερώτησης δεν είναι ο κύριος.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί όταν στόχος είναι η διατήρηση της τάξης υπηρετεί δευτερεύοντα στόχο, τον έμμεσο έλεγχο της πειθαρχίας.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί αν και ο σκοπός αυτός είναι σημαντικός ωστόσο δεν είναι ο κύριος.

Η απάντηση β, είναι επιλέξιμη, γιατί ο κύριος σκοπός της ερώτησης κατά τη μαθησιακή διαδικασία είναι η υλοποίηση των στόχων του μαθήματος. Στην κατεύθυνση αυτή μπορεί η ερώτηση να αποσκοπεί στην προσέλευση του ενδιαφέροντος, στον έλεγχο της κατανόησης, στην εμβάθυνση.

ΕΡΩΤΗΣΗ 12

Η προγραμματισμένη μάθηση/διδασκαλία, ως ξεχωριστή προσέγγιση μάθησης και διδασκαλίας, προέκυψε ως μια εφαρμογή στην πράξη κατά κύριο λόγο της

- α) θεωρίας της ενίσχυσης του Skinner
- β) θεωρίας δοκιμής και πλάνης
- γ) θεωρίας κοινωνικής μάθησης
- δ) μορφολογικής θεωρίας

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Ενίσχυση, δοκιμή και πλάνη, προγραμματισμένη μάθηση/διδασκαλία

Σύντομος προσανατολισμός

Προγραμματισμένη διδασκαλία σημαίνει ανάλυση της διδακτικής ύλης σε πολύ μικρά βήματα, που καλείται ο μαθητής να διατρέξει βήμα βήμα, για να φτάσει στην κατάκτηση της γνώσης ή της δεξιότητας. Χαρακτηριστική της λειτουργία είναι η εξατομίκευση της διδασκαλίας. Τα βήματα είναι τόσο μικρά, ώστε να ελαχιστοποιείται η πιθανότητα λάθους.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η μάθηση με δοκιμή και πλάνη στηρίζεται σε μάλλον τυχαίες και συμπτωματικές αντιδράσεις. Ο Thorndike έδειξε πως η κατάσταση που ακολουθεί μια συμπεριφορά ενισχύει μελλοντικές συμπεριφορές.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί στην κοινωνική μάθηση, η μίμηση παίζει πρωταρχικό ρόλο και θεμελιώνεται η μεγάλη αξία του παραδείγματος ως παιδαγωγικού και διδακτικού μέσου.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η μάθηση κατά τους μορφολογικούς είναι εννοιακή, ένα είδος ξαφνικής σύλληψης, που προέρχεται μέσα από την αναδιοργάνωση και τον μετασχηματισμό των δεδομένων.

Η απάντηση α, είναι επιλέξιμη, γιατί η προγραμματισμένη διδασκαλία θεμελιώνεται θεωρητικά στο σχήμα αντίδραση-αμοιβή. Στο ελεγχόμενο περιβάλλον που δημιούργησε ο Skinner, το υποκείμενο δρα αυθόρμητα και μαθαίνει νέες συμπεριφορές ανάλογα με την ενίσχυση που του παρέχεται. Η μάθησή του είναι ενεργητική και η ενίσχυση ακολουθεί την πετυχημένη συμπεριφορά.

ΕΡΩΤΗΣΗ 13

Όταν ένας εκπαιδευτικός στη διδασκαλία του ξεκινά από ένα παράδειγμα και μέσα από αυτό προσπαθεί να βοηθήσει τους μαθητές να αναζητούν σε έννοιες, σε κανόνες ή σε συμπεράσματα, η διδακτική προσέγγιση που ακολουθεί λέγεται:

- α) επαγωγική
- β) απαγωγική
- γ) αναλυτικοσυνθετική
- δ) υποθετική

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Επαγωγικός, απαγωγικός συλλογισμός

Σύντομος προσανατολισμός

Οι βασικές ψυχολογικές διεργασίες που συνεπάγονται στην επίλυση ενός προβλήματος επαγωγικού συλλογισμού ακολουθούν την εξής πορεία: Το άτομο σκέφτεται τη σχέση μεταξύ των όρων που έχει ένα παράδειγμα. Κρατά την ή τις σημαντικότερες σχέσεις και ερευνά την ύπαρξή τους σε άλλο παράδειγμα και ανάγεται στον κανόνα.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί στον απαγωγικό συλλογισμό ξεκινά από γενική γνώση και με συνεχείς υποκατηγοριοποιήσεις φτάνω σε μερικά αποτελέσματα. Η μέθοδος της εις άτοπον απαγωγής είναι ένα παράδειγμα.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η αναλυτικοσυνθετική μέθοδος προχωρεί απαγωγικά, αναλύει, και στη συνέχεια επαγωγικά συνθέτει μια ιδέα π.χ. η λέξη ανθιπολογαγός αναλύεται σε αντί-υπό-λόγος-άγω και συνθέεται πάλι σε ανθιπολογαγός.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η υποθετική μέθοδος υποθέτει ότι νομίζει και ελέγχει την ακρίβεια της υπόθεσης, χωρίς συγκεκριμένη προηγούμενη γνώση.

Η απάντηση α, είναι επιλέξιμη, γιατί η επαγωγή ξεκινά από τα παραδείγματα για να καταλήξει στο συμπέρασμα.

ΕΡΩΤΗΣΗ 14

Όταν ένας εκπαιδευτικός στη διδασκαλία του προσπαθεί με τις κατάλληλες ερωτήσεις να αντλήσει από τους μαθητές τη γνώση αντί να την προσφέρει ο ίδιος έτοιμη, τότε η μέθοδος που χρησιμοποιεί λέγεται:

- α) Μαιευτική
- β) Διαλεκτική
- γ) Ομαδική
- δ) Μονολογική

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Μαιευτική μέθοδος

Σύντομος προσανατολισμός

Τη μαιευτική μέθοδο συνιστούν οι ερωτήσεις που απευθύνονται σε κάποιον, με σκοπό να προσανατολιστεί ο συλλογισμός του και να ερμηνεύσει σωστά. Είναι ερωτήσεις που περιέχουν νύξεις, που βοηθούν να βρεθεί μια λύση σε ένα πρόβλημα όταν βρισκόμαστε σε απορία ή λάθος ή σε αδιέξοδο κατά τη λύση του. Οι υποβοηθητικές αυτές ερωτήσεις καθοδηγούν όσο χρειάζεται για να βρει το παιδί το δρόμο προς τη λύση, μόνο του.

Όταν εσωτερικοποιήσει ο μαθητής τη μέθοδο αυτή, τότε ο ίδιος θα επινοεί ερωτήσεις και νύξεις για να βοηθάει τον εαυτό του να προχωρήσει πιο πέρα από αυτά που ήδη γνωρίζει.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί κατά τη διαλεκτική μέθοδο διερευνούν οι συνδιαλεγόμενοι από κοινού και ισοδύναμα την αλήθεια, την οποία θα την ανακαλύψει, αν την ανακαλύψει, ένας εκ των δύο, αδιακρίτως ποιος.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η ομάδα επιτελεί συλλογικό έργο που βασίζεται στην κοινή προσπάθεια και όχι στις ερωτήσεις του δασκάλου.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο μονόλογος δεν περιέχει ερωτήσεις πλην των ρητορικών. Είναι μια άποψη μονόδρομης κατεύθυνσης, όπου ο μαθητής λειτουργεί ως παθητικός δέκτης.

Η απάντηση α, είναι επιλέξιμη, γιατί στη μαιευτική μέθοδο αναζητά την αλήθεια ο μαθητής κάτω από τη σοφή καθοδήγηση του εκπαιδευτικού που δίνει μόνο νύξεις, παρωθεί και ενθαρρύνει. Στηρίζεται στην πεποίθηση ότι ο μαθητής κατέχει τη σχετική γνώση και υποβοηθείται με καθοδήγηση να την ανακαλύψει.

ΕΡΩΤΗΣΗ 15

Από τις κατωτέρω διδακτικές μεθόδους, εκείνη που έχει αποδειχθεί ότι εξασφαλίζει τον μεγαλύτερο βαθμό ενεργοποίησης των μαθητών στην τάξη είναι η:

- α) Διάλεξη
- β) παραγωγική διδασκαλία
- γ) έμμεση διδασκαλία
- δ) κατευθυνόμενη διερεύνηση – ανακάλυψη

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: **Ενεργοποίηση**

Λέξη ή φράση της θεματικής πρότασης με ιδιαίτερη βαρύτητα: **σε μεγαλύτερο βαθμό**

Σύντομος προσανατολισμός

Οι διδακτικές μέθοδοι είναι πολλές. Κάθε μέθοδος έχει ξεχωριστή σημαντικότητα και δεν συγκρίνεται ή αντιπαράκειται με άλλες. Κάθε μία επιλέγεται με βάση τους στόχους και το αντικείμενο του μαθήματος.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί απαιτεί να μην ακρόαση από τον μαθητή, εξασφαλίζεται όμως με μικρή εσωτερική ενεργοποίηση. Η αποτελεσματική ενεργοποίηση είναι εκείνη που καθιστά τους μαθητές συμμετοχούς και συνδιαμορφωτές της μαθησιακής διαδικασίας.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η παραγωγική διδασκαλία ενδιαφέρεται για την παραγωγή αποτελέσματος και εμπεριέχει μικρή ενεργοποίηση στις πρώτες φάσεις της διδασκαλίας.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η έμμεση διδασκαλία είναι από τη φύση της μαθητοκεντρική και βοηθάει στην ενεργοποίηση των μαθητών αλλά δεν είναι αποτελεσματικότερη από την τέταρτη επιλογή.

Η απάντηση δ, είναι επιλέξιμη, γιατί η μέθοδος διερεύνησης, και μάλιστα η κατευθυνόμενη από τον εκπαιδευτικό, ενεργοποιεί τον μαθητή σε όλες τις φάσεις της διδασκαλίας και τον οδηγεί στην ανακάλυψη. Η διερεύνηση και η ανακάλυψη διεγείρουν το ενδιαφέρον και ενεργοποιούν σε μεγαλύτερο βαθμό του μαθητή που μαθαίνει πώς να μαθαίνει.

ΕΡΩΤΗΣΗ 16

Ποια από τις κατωτέρω μορφές αλλαγής στη συμπεριφορά σύμφωνα με τη συμπεριφοριστική θεωρία μάθησης σηματοδοτεί μάθηση:

- α) Η αλλαγή συμπεριφοράς που εκδηλώνει κάποιος όταν βρίσκεται σε διαδικασία φαρμακοθεραπείας
- β) Η αλλαγή συμπεριφοράς που εκδηλώνει κάποιος ως αποτέλεσμα βιολογικής-σωματικής ωρίμανσης
- γ) Η αλλαγή συμπεριφοράς που εκδηλώνει κάποιος ως αποτέλεσμα άσκησης
- δ) Η αλλαγή συμπεριφοράς που έχει τη μορφή αντανακλαστικής μυϊκής κίνησης

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράση κλειδί: **Συμπεριφοριστικές θεωρίες**

Λέξη ή φράση της θεματικής πρότασης με ιδιαίτερη βαρύτητα: **Μάθηση**

Σύντομος προσανατολισμός

Μάθηση είναι η σχετικά μόνιμη αλλαγή της συμπεριφοράς σαν καταστάλαγμα εμπειρίας, μίμησης και πνευματικών διεργασιών.

Μάθηση δεν είναι τα αντανακλαστικά, οι αλλαγές που οφείλονται στην ωρίμανση ή οι προσωρινές τροποποιήσεις της συμπεριφοράς.

Κατά τους συμπεριφοριστές, μάθηση είναι κυρίως το αποτέλεσμα εμπειρίας.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

- Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η αλλαγή που επιφέρει η φαρμακευτική επίδραση δεν έχει τα στοιχεία της μάθησης (εμπειρία, μίμηση και πνευματική διεργασία.)
- Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί οι βιοσωματικές αλλαγές είναι φαινόμενα ανάπτυξης και ωρίμανσης και όχι μάθησης.
- Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί τα αντανακλαστικά δεν είναι μάθηση, αλλά έμφυτες αντιδράσεις σε συγκεκριμένο προσωρινό ερέθισμα.
- Η απάντηση γ, είναι επιλέξιμη, γιατί η συμπεριφορά που εκδηλώνει κάποιος μετά από συνεχή άσκηση είναι μάθηση, την οποία υποστηρίζουν οι συμπεριφοριστές (μπιχβιοριστές).

ΕΡΩΤΗΣΗ 17

Ποια από τις κατωτέρω προσεγγίσεις εκπαίδευσης είναι σήμερα από τις λιγότερο χρησιμοποιούμενες μορφές παροχής εκπαίδευσης:

- α) Η ανοιχτή μάθηση
β) Η μαθητεία
γ) Η αλληλοδιδασκτική
δ) Η εκπαίδευση εξ αποστάσεως

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράση κλειδί: Μέθοδοι διδασκαλίας

Σύντομος προσανατολισμός

Η εκπαίδευση παρέχεται με πολλές μορφές: τη μαθητεία, την εξατομικευμένη, την ανοιχτή, την εξ αποστάσεως, την αλληλοδιδασκτική, τη μαιευτική κ.α.

Αλληλοδιδασκτική μέθοδο εφαρμόζουμε όταν ένας μεγαλύτερος ή με καλύτερες επιδόσεις μαθητής διδάσκει και καθοδηγεί μικρότερούς του ή μαθητές χαμηλών επιδόσεων. Εφαρμόστηκε στην αρχή της εθνικής μας Παλιγγενεσίας – Καποδίστριας όταν η έλλειψη σε διδακτικό προσωπικό ήταν μεγάλη.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η ανοιχτή μάθηση συνεχώς ενισχύει το ρόλο της στη σύγχρονη κοινωνία, αφού δίνεται η δυνατότητα σε πολλούς ανθρώπους να έχουν πρόσβαση σε εξειδικευμένους και μη τομείς γνώσης.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η μαθητεία είναι σε χρήση κυρίως στις τεχνικές σχολές, αλλά συνιστάται και για κάθε μάθηση που συντελείται με τη συμβολή ενός μέντορα – δασκάλου.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η εξ αποστάσεως εκπαίδευση, χάρη στη συμβολή της τεχνολογίας –τηλεδιάσκεψη, τηλεπικοινωνία και γενικά τα μέσα επικοινωνίας– αναπτύσσεται και προσφέρεται όλο και περισσότερο.

Η απάντηση γ, είναι επιλέξιμη, γιατί η αλληλοδιδασκτική, αν και εφαρμόστηκε πολύ αποτελεσματικά όταν οι εκπαιδευτικές συνθήκες την επέβαλλαν, σήμερα η επάρκεια μέσων και προσώπων την καθιστούν περιττή και λιγότερο αποτελεσματική. Ωστόσο θα μπορούσε κατά την ομαδοσυνεργατική διδασκαλία, να παίξει κάποιο υποβοηθητικό ρόλο κάτω από την καθοδήγηση επινοητικών εκπαιδευτικών.

ΕΡΩΤΗΣΗ 18

Προκειμένου να διδαχθούν κοινωνικές δεξιότητες, η φερόμενη ως αποτελεσματικότερη μέθοδος διδασκαλίας θεωρείται:

- α) η μετωπική διδασκαλία
β) η διδασκαλία με την δημιουργία μικρών ομάδων μαθητών
γ) η διάλεξη
δ) η μέθοδος σχεδίου εργασίας (project)

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: κοινωνικές δεξιότητες

Σύντομος προσανατολισμός

Οι κοινωνικές δεξιότητες είναι συμπεριφορές που καθορίζουν τον τρόπο που πρέπει να ενεργούμε, όταν συναναστρεφόμαστε στην καθημερινή ζωή του σχολείου ή στις εξωσχολικές κοινωνικές συναναστροφές άλλους ανθρώπους.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί οι κοινωνικές δεξιότητες δεν μπορούν να διδαχθούν με αποτελεσματικά μετωπική διδασκαλία, δηλαδή πρόσωπο με πρόσωπο.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η διάλεξη δεν προσφέρεται για την μετάδοση δεξιοτήτων που απαιτούν δράση και αλληλεπίδραση.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί τα σχέδια εργασίας, αν και έχουν ευρεία αποτελεσματικότητα, έμμεσα προωθούν την ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων, μέσω της λειτουργίας των ομάδων, όταν τις προϋποθέτει η υλοποίησή τους.

Η απάντηση β, είναι επιλέξιμη, γιατί η δημιουργία μικρών ομάδων που παίζουν ρόλους και βιώνουν τις υπό μάθηση συμπεριφορές, λειτουργεί ως μέθοδος διδασκαλίας των κοινωνικών δεξιοτήτων περισσότερο αποτελεσματικά.

ΕΡΩΤΗΣΗ 19

Ποιος από τους κατωτέρω ρόλους δεν είναι σήμερα γενικά αποδεκτός ως βασικός ρόλος για τον σύγχρονο δάσκαλο:

- α) Μεταδότης γνώσεων και πληροφοριών
- β) Σύμβουλος του μαθητή
- γ) Υποστηρικτής των μαθητών στην προσπάθειά τους για ανάπτυξη και εξέλιξη
- δ) Συμπαραστάτης του μαθητή στην προσπάθειά του για μάθηση

• **Επισημάνσεις:**

Λέξεις ή φράσεις: **μεταδότης, σύμβουλος, υποστηρικτής, συμπαραστάτης**

Σύντομος προσανατολισμός

Ο ρόλος του δασκάλου είναι πολυσύνθετος. Μεταδίδει γνώσεις, συμβουλεύει, παρωθεί, συμπαραστήκεται και παρασύρει τον μαθητή προς τη γνώση. Σήμερα, που ο όγκος των πληροφοριών αυξάνεται αλματωδώς και η γνώση αναθεωρείται, η αξία της μετάδοσης των γνώσεων από τον εκπαιδευτικό υποχωρεί. Η διαχείριση και η επεξεργασία των πληροφοριών είναι το κύριο ζητούμενο.

• **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο σύμβουλος-δάσκαλος είναι βασικό στοιχείο για την καλύτερη αξιοποίηση των μαθητικών δυνατοτήτων.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο υποστηρικτικός ρόλος του δασκάλου έχει ιδιαίτερη βαρύτητα στην μάθηση.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο εκπαιδευτικός στο ρόλο του συμπαραστάτη της προσπάθειας του μαθητή καθίσταται βασικός συντελεστής της μάθησης.

Η απάντηση α, είναι επιλέξιμη, γιατί ο ρόλος του εκπαιδευτικού ως μεταδότη γνώσεων έχει ατονήσει σήμερα. Δεν θεωρείται ότι είναι βασικός, αφού η πληροφορία διαχέεται από πολλές και διαφορετικές πηγές και αναθεωρείται συνεχώς.

ΕΡΩΤΗΣΗ 20

Ποιο από τα κατωτέρω δεν αποτελεί σημαντική διδακτική αρχή προκειμένου να παρωθηθεί ο μαθητής να συμμετάσχει στη διαδικασία μάθησης:

- α) Η ενθάρρυνση
- β) Η ενίσχυση
- γ) Η ελευθερία έκφρασης
- δ) Η συμμόρφωση

Σημείωση: Στις προτάσεις που περιέχουν άρνηση, όπως εδώ το «δεν», πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί στη χρήση καταφατικού ή αρνητικού τρόπου στην απάντηση.

• **Επισημάνσεις:**

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: **Διδακτικές αρχές**

Σύντομος προσανατολισμός

Η παρώθηση είναι δύναμη που ενεργοποιεί το συναίσθημα, το οποίο αξιοποιεί τις γνωστικές δυνατότητες του ανθρώπου.

• **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η ενθάρρυνση έχει μεγάλη παρωθητική δύναμη γιατί παροτρύνει τον άνθρωπο για δράση.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η ενίσχυση δυναμώνει το αίσθημα ικανότητας και την προσπάθεια.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί όταν ο μαθητής έχει την αίσθηση ότι μπορεί να εκφραστεί ελεύθερα, τότε παρωθείται να είναι περισσότερο ερευνητικός, γεγονός που βοηθάει την μαθησιακή διαδικασία.

Η απάντηση δ, είναι επιλέξιμη, γιατί η προσπάθεια για συμμόρφωση είναι **μη σημαντική διδακτική αρχή** που καταστέλλει την διάθεση για έρευνα και την διάθεση για επινοητικότητα, παράγοντες που όταν δεν υπάρχουν, περιορίζουν τη συμμετοχή του μαθητή στη μαθησιακή δράση.

ΕΡΩΤΗΣΗ 21

Διαπιστώνετε ότι οι μαθητές σας διακατέχονται από αρνητικά συναισθήματα για έναν αλλοδαπό συμμαθητή τους. Με ποιο τρόπο θα προσπαθήσετε να αλλάξετε αυτά τα συναισθήματα;

- α) Συστήνετε στους γονείς του μαθητή να του αλλάξουν σχολείο
- β) Τονίζετε τα θετικά σημεία του αλλοδαπού μαθητή στην τάξη
- γ) Παροτρύνετε τους συμμαθητές του να τον συναναστρέφονται
- δ) Μιλάτε στην τάξη για τη χώρα του και για τον πολιτισμό της

• **Επισημάνσεις:**

Λέξεις ή φράση κλειδί: **αρνητικά συναισθήματα, αλλοδαπό, συμμαθητή,**

Σύντομος προσανατολισμός

Η πολυπολιτισμικότητα είναι μια πραγματικότητα στη χώρα μας αφού η παρουσία αλλοδαπών μαθητών στις σχολικές τάξεις είναι περισσότερο από 10%.

Η ποικιλία των μαθητών δίνει ευκαιρίες για αλληλεπίδραση και βοηθάει στη σωστή κοινωνικοποίηση.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η αλλαγή περιβάλλοντος είναι τιμωρία για αιτία που είναι έξω από την προσωπική ευθύνη του αλλοδαπού μαθητή. Αν κάτι πρέπει να αλλάξει είναι τα αισθήματα και οι αιτίες που τα γεννούν και σε καμία περίπτωση δεν φταίει το χαρακτηριστικό -αλλοδαπός-.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί το να παρωθεί ο εκπαιδευτικός τους μαθητές να επικοινωνούν και να αλληλεπιδρούν στο σχολείο ή στο σπίτι ή σε κοινωνικές εκδηλώσεις δεν είναι ισχυρότερη απάντηση από τη β και τη δ που αβίαστα καλλιεργούν θετικότερη στάση, αφού τονίζουν τον ίδιο τον μαθητή ή το περιβάλλον του.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί αν και οι πληροφορίες για τη χώρα και τον πολιτισμό του αλλοδαπού συμμαθητή τους βοηθάνε να βρουν κοινά στοιχεία, να τον γνωρίσουν καλύτερα, αυτό είναι ένας έμμεσος τρόπος για να αλλάξουν οι συμμαθητές του τα συναισθήματά τους απέναντι στον αλλοδαπό μαθητή.

Η απάντηση β, είναι επιλέξιμη, γιατί βοηθάει τους άλλους να κατανοήσουν ότι σε κάθε άνθρωπο ενυπάρχουν στοιχεία θετικά.

ΕΡΩΤΗΣΗ 22

Ένας μαθητής αντιμετωπίζει δυσκολίες στα Μαθηματικά με αποτέλεσμα να αντιπαθεί το μάθημα αυτό και τον διδάσκοντά του. Πώς θα δοκιμάζατε να βελτιώσετε την κατάσταση αυτή;

- α) Επιβραβεύετε κάθε επιτυχημένη προσπάθεια στα Μαθηματικά
- β) Αποφεύγετε να τον εξετάσετε στα Μαθηματικά
- γ) Χρησιμοποιείτε τη βαθμολογία για να τον αναγκάσετε να προσπαθήσει
- δ) Τον τιμωρείτε, όταν διαπιστώνετε ότι δεν κάνει προσπάθειες

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Αντιμετώπιση δυσκολιών, αντιπάθεια για το μάθημα

Σύντομος προσανατολισμός

Η αντιπάθεια για κάποιο μάθημα υποδηλώνει ιστορικό αποτυχίας για το μάθημα αυτό. Στόχος μας είναι η ανατροπή του ιστορικού αυτού.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση β δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η αποφυγή της εξέτασης δεν δίνει λύση αλλά διατηρεί αυτή την κατάσταση.

Η απάντηση γ δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο εξαναγκασμός επιτείνει το πρόβλημα. Ο βαθμός μπορεί να χρησιμοποιείται μάλλον παρωθητικά παρά σαν μορφή τιμωρίας.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η τιμωρία δεν δείχνει τρόπο διαφυγής από τη μαθημένη κατάσταση της μαθησιακής αδυναμίας και της αντιπάθειας.

Η απάντηση α, είναι επιλέξιμη, γιατί ο πιο ενδεδειγμένος τρόπος να μάθει κάποιος μαθητής μια νέα συμπεριφορά ή στάση είναι να επιβραβεύεται κάθε προσπάθεια ή μικρή επιτυχία, μέρος της συμπεριφοράς που θέλουμε να αποκτήσει. Η βήμα-βήμα συντελούμενη πρόοδος, που διαρκώς ενισχύεται, παρωθεί τον μαθητή να στραφεί στη συμπεριφορά που τον ενισχύει.

ΕΡΩΤΗΣΗ 23

Υποστηρίζεται ότι οι διάφορες μορφές ενίσχυσης, σύμφωνα με το Συμπεριφοριστικό Μοντέλο Μάθησης, όπως ο έπαινος και οι αμοιβές, δημιουργούν κίνητρα και βελτιώνουν τη μάθηση:

- α) Όταν παρέχονται άμεσα και αναφέρονται σε συγκεκριμένα αποτελέσματα μάθησης
- β) Όταν παρέχονται άμεσα και αναφέρονται στη συνολική συμπεριφορά του μαθητή
- γ) Όταν παρέχονται ετεροχρονισμένα
- δ) Όταν παρέχονται άμεσα και αναφέρονται στη διαδικασία της μάθησης

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: παρόθηση επαινού και αμοιβών, συμπεριφοριστές

Σύντομος προσανατολισμός

Ο έπαινος και η αμοιβή, κατά τους συμπεριφοριστές, για να δημιουργήσουν κίνητρο στους μαθητές, πρέπει να παρέχονται, σαν ενισχυτές κάθε συμπεριφοράς που θεωρείται θετική άμεσα και συγκεκριμένα.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η ενίσχυση μιας γενικής εικόνας δεν προσδιορίζει μια συγκεκριμένη συμπεριφορά, ώστε να είναι διακριτό ποιο σημείο ενισχύθηκε ώστε να επαναληφθεί.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί οι ενισχυτές πρέπει να παρέχονται άμεσα και να είναι ανάλογοι με το βαθμό σημαντικότητας της πράξης.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η ενίσχυση της διαδικασίας της μάθησης αναφέρεται ως σημαντική ενέργεια από τους γνωστικούς ψυχολόγους που αποδίδουν σημασία στην ενίσχυση του τρόπου που σκέφτεται το άτομο.

Η απάντηση α, είναι επιλέξιμη, γιατί σύμφωνα με το συμπεριφοριστικό μοντέλο μάθησης πρέπει κάθε θετικό βήμα συμπεριφοράς να ενισχύεται άμεσα.

ΕΡΩΤΗΣΗ 24

Μερικοί εκπαιδευτικοί πιστεύουν ότι η τιμωρία μπορεί να μειώσει μια ανεπιθύμητη συμπεριφορά. Αν υιοθετείτε τη θέση αυτή, ποια μορφή τιμωρίας θα εφαρμόζατε;

- α) Αναθέτουμε στους μαθητές επιπλέον εργασίες
- β) Απειλούμε τους μαθητές με κακούς βαθμούς
- γ) Τους στερούμε τα κεκτημένα προνόμια
- δ) Τους επιπλήττουμε ενώπιον των συμμαθητών τους

- **Επισημάνσεις και σχόλια:**
Λέξεις ή φράση κλειδί: επιβολή τιμωρίας

Σύντομος προσανατολισμός πάνω στη θεματική της ενότητας

Η τιμωρία πολλές φορές μπορεί να συντελέσει στην τροποποίηση της συμπεριφοράς όταν εφαρμοστεί με τρόπο παιδαγωγικά ορθό, όπως:

- α) εφαρμόζεται άμεσα, β) είναι ανάλογη με τη βαρύτητα του παραπτώματος, γ) τιμωρείται η πράξη και όχι το πρόσωπο. Προτιμώμενη είναι η έμμεση τιμωρία.

- **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί είναι ως εναλλακτική επιλογή λιγότερο αποτελεσματική, αφού οι μαθητές θα συνδέσουν την εργασία στο σχολείο με την τιμωρία, που είναι δυσάρεστο.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί οι απειλές δημιουργούν κακό ψυχολογικό κλίμα και είναι μικρής αποτελεσματικότητας. Ο βαθμός είναι μέσο αποτίμησης της εκπαιδευτικής προσπάθειας και όχι σκοπός.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η επίπληξη ενώπιον των συμμαθητών τραυματίζει το αυτοσυναισθήμα. Η προσοχή του μαθητή εστιάζεται όχι στην αιτία της προσβολής, αλλά στην υπερβολική αυστηρότητα και ο μαθητής αμύνεται για να υπερασπιστεί τον εαυτό του.

Η απάντηση γ, είναι επιλέξιμη, γιατί η στέρηση προνομίων είναι έμμεση τιμωρία. Η στέρηση προνομίων μπορεί να αποδοθεί ως λογική συνέπεια της παραβατικής συμπεριφοράς.

ΕΡΩΤΗΣΗ 25

Μια βασική παράμετρος στη μαθησιακή διαδικασία είναι η τόνωση του αυτοσυναισθήματος των μαθητών. Με ποιο τρόπο νομίζετε ότι ο εκπαιδευτικός μπορεί να το επιτύχει.

- α) Όταν εντοπίζει και επικεντρώνεται στις αδυναμίες των μαθητών.
- β) Όταν χρησιμοποιεί τη σύγκριση μεταξύ τους, φέρνοντας παραδείγματα συμμαθητών τους
- γ) Όταν δείχνει εμπιστοσύνη στους μαθητές και αναγνωρίζει την αξία τους
- δ) Όταν δίνει έμφαση στα αρνητικά σημεία της προσωπικότητας των μαθητών

- **Επισημάνσεις:**
Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Τόνωση αυτοσυναισθήματος

Σύντομος προσανατολισμός

Αυτοσυναισθήμα είναι η ιδέα που έχει κάθε άνθρωπος για τις ικανότητές του και τις δυνατότητές του. Η ιδέα αυτή οικοδομείται και επηρεάζεται από πλήθος παραγόντων και κυρίως από τον τρόπο που το άτομο αντιλαμβάνεται ότι το αξιολογούν οι άνθρωποι του άμεσου περιβάλλοντός του.

- **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί όταν στέλνουμε μηνύματα με έμφαση στα αδύνατα σημεία των μαθητών, δεν τονώνεται το αυτοσυναισθήμα. Αντίθετα, καλλιεργείται αρνητική αυτοεικόνα.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η σύγκριση του μαθητή με καλά παραδείγματα άλλων μαθητών είναι αντιπαιδαγωγική ενέργεια γιατί δημιουργεί κλίμα ανταγωνισμού.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί όπως προαναφέραμε, όταν τα μηνύματα είναι προσανατολισμένα στα αρνητικά σημεία, συντελούν στη δημιουργία χαμηλού αυτοσυναισθήματος. Επιπλέον μπορεί να λειτουργήσουν ως ετικέτες.

Η απάντηση γ, είναι επιλέξιμη, γιατί η αναγνώριση της αξίας του μαθητή και η εκδήλωση εμπιστοσύνης είναι θετικά μηνύματα προς τον μαθητή και συντελούν στη δημιουργία υψηλού αυτοσυναισθήματος.

ΕΡΩΤΗΣΗ 26

Είναι γεγονός ότι η δημιουργία κινήτρων συμβάλλει στην αποτελεσματική μάθηση. Με ποιο τρόπο νομίζετε ότι ο εκπαιδευτικός μπορεί να το επιτύχει;

- α) Όταν θέτει μαθησιακούς στόχους προκλητικούς και πραγματοποιήσιμους.
- β) Όταν πιέζει τους μαθητές του να βελτιώσουν τις επιδόσεις τους.
- γ) Όταν δίνει έμφαση στη βαθμολογία και στη σύγκριση των επιδόσεων ανάμεσα στους μαθητές.
- δ) Όταν δείχνει πραγματικό ενδιαφέρον για την πρόοδο των μαθητών του.

• **Επισημάνσεις:**

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Δημιουργία κινήτρων

Σύντομος προσανατολισμός

Τα κίνητρα είναι ορμές ή ενεργοποιημένες ανάγκες, που κατευθύνονται σε κάποιον στόχο ή απομακρύνονται από αυτόν. Τα περισσότερα ανθρώπινα κίνητρα είναι αποτέλεσμα μάθησης. Επιδιώκεται η δραστηριοποίηση των κινήτρων για την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων.

• **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί όσο πιο έντονη είναι η αγωνία για την ανάληψη σκόπιμης δράσης, τόσο μειώνεται η πιθανότητα εμφάνισής της. Η πίεση από τον εκπαιδευτικό μπορεί να επιφέρει το αντίθετο από το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η έμφαση στην βαθμολογία δίνει μια μονομέρεια στην διάσταση της αξιολόγησης εξασθενώντας τα εσωτερικά μέσα παρότρησης. Η σύγκριση αποθαρρύνει τους αδύνατους μαθητές και επηρεάζει αρνητικά την αυτοαντίληψή τους.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί το πραγματικό ενδιαφέρον για την πρόοδο των μαθητών προσφέρει ένα θετικό πλαίσιο. Δεν αποτελεί όμως παράγοντα δραστηριοποίησης κινήτρων.

Η απάντηση α, είναι επιλέξιμη, γιατί ένας μαθησιακός στόχος προκαλεί το ενδιαφέρον του μαθητή κυρίως όταν συνοδεύεται από θετική προσδοκία του μαθητή για επιτυχή επίτευξή του. Η επιτυχία και η αναγνώριση θεωρούνται πολύ σημαντικά κίνητρα για την ανάπτυξη της προσωπικότητας του παιδιού και τη μάθηση.

ΕΡΩΤΗΣΗ 27

Η μάθηση είναι αποτελεσματική, όταν οι γνώσεις που απέκτησαν οι μαθητές μας διατηρούνται για μεγάλο χρονικό διάστημα. Πότε μπορεί να συμβεί αυτό;

- α) Όταν αξιολογούμε τις γνώσεις τους κατά αραιά χρονικά διαστήματα με γραπτά διαγωνίσματα.
- β) Όταν οι μαθητές συνδέουν τις γνώσεις που απέκτησαν με τις περιστάσεις που θα τις χρησιμοποιήσουν.
- γ) Όταν οι μαθητές διδάσκονται και μαθαίνουν μόνο τα απαραίτητα για τις ανάγκες των εξετάσεων.
- δ) Όταν οι μαθητές παρακολουθούν τη διαδικασία της διδασκαλίας.

• **Επισημάνσεις:**

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Διατήρηση γνώσεων

Σύντομος προσανατολισμός

Η μάθηση αφορά την εκδήλωση συμπεριφοράς, ενώ η μνήμη αφορά την μόνιμη συγκράτηση των πληροφοριών. Δεν υπάρχει μάθηση χωρίς μνήμη.

• **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί τα γραπτά διαγωνίσματα κατά αραιά διαστήματα δεν διευκολύνουν την ανάκληση των πληροφοριών.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η ανάσυρση των πληροφοριών διευκολύνεται από το βάθος της επεξεργασίας των πληροφοριών. Η παροχή μόνο των απαραίτητων υπονομεύει την ανάσυρση των πληροφοριών.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί οι μαθητές ξεχνούν λιγότερο, όταν εμπλέκονται οι ίδιοι ενεργητικά στην διαδικασία της μάθησης. Η παρακολούθηση της διαδικασίας της διδασκαλίας είναι παθητική συμμετοχή.

Η απάντηση β, είναι επιλέξιμη, γιατί το μνημονικό σύστημα του ανθρώπου συγκρατεί και διατηρεί διαθέσιμες εκείνες τις πληροφορίες και τις γνώσεις, που έχουν συνδεθεί με τις διάφορες καταστάσεις της καθημερινής ζωής.

ΕΡΩΤΗΣΗ 28

Το καλό ψυχοπαιδαγωγικό κλίμα στη σχολική τάξη είναι απαραίτητη προϋπόθεση στην αποτελεσματική μάθηση και διδασκαλία. Πώς μπορούμε να το εξασφαλίσουμε αυτό στη διδασκαλία μας;

- α) Με τις συχνές επαναλήψεις της ύλης για την απόκτηση δεξιοτήτων
- β) Με την τακτική αξιολόγηση για επανατροφοδότηση των μαθητών
- γ) Με την οργάνωση του μαθησιακού υλικού χρησιμοποιώντας νοητικούς χάρτες
- δ) Με τη συμμετοχή των μαθητών στη λήψη αποφάσεων στη σχολική τάξη

• **Επισημάνσεις:**

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: ψυχοπαιδαγωγικό κλίμα

Σύντομος προσανατολισμός

Το κλίμα της σχολικής τάξης ή ψυχοπαιδαγωγικό κλίμα της σχολικής τάξης διαμορφώνεται από πολλούς παράγοντες σημαντικότεροι των οποίων είναι η προσωπικότητα του δασκάλου, το στυλ αγωγής που ενστερνίζεται και τις μεθόδους διδασκαλίας που χρησιμοποιεί. Επίσης, πρέπει ο εκπαιδευτικός να διαχέει διάθεση επιείκειας, οικειότητας και δημοκρατικής λειτουργίας, που επιτρέπει στους μαθητές να συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων και στη διαμόρφωση των κανόνων της τάξης.

• **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί οι επαναλήψεις βοηθούν την μάθηση του γνωστικού τομέα και όχι το ψυχοπαιδαγωγικό κλίμα της τάξης.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η αξιολόγηση και επανατροφοδότηση ενισχύουν τη μάθηση και το αυτοσυναίσθημα. Είναι συστατικό στοιχείο του ψυχοπαιδαγωγικού κλίματος, δεν μπορεί όμως να το εξασφαλίσει.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί οι νοητικοί χάρτες βοηθούν στην οργάνωση του μαθησιακού υλικού, δεν έχουν όμως ιδιαίτερη συμβολή στο θετικό συναισθηματικό κλίμα..

Η απάντηση δ, είναι επιλέξιμη, γιατί η συμμετοχή των μαθητών στη λήψη αποφάσεων για θέματα που αφορούν τη σχολική τάξη αναδεικνύει με τον πλέον έμπρακτο τρόπο την ενεργό συμμετοχή των μαθητών επιθυμητή κατά την εκπαιδευτική διαδικασία.

ΕΡΩΤΗΣΗ 29

Η διάσπαση της προσοχής των μαθητών είναι ένα συνηθισμένο φαινόμενο στη μαθησιακή διαδικασία. Πώς μπορείτε να ενεργοποιήσετε εκ νέου πιο αποτελεσματικά τους μαθητές σας;

- α) Όταν τους τονίζετε τη σπουδαιότητα του μαθήματος
- β) Όταν τους ζητάτε να προσέξουν, γιατί θα ακολουθήσουν σχετικές ερωτήσεις
- γ) Όταν διακόπτετε τη διαδικασία του μαθήματος και προκαλείτε συζήτηση έξω απ' αυτό
- δ) Όταν ζητάτε από τους μαθητές σας να διατυπώσουν εκείνοι τις ερωτήσεις του μαθήματος

• **Επισημάνσεις:**

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Διάσπαση προσοχής

Σύντομος προσανατολισμός

Η προσέλευση της προσοχής και η κινητοποίηση των ενδιαφερόντων των μαθητών για το διδακτικό αντικείμενο δεν αποτελεί μια μεμονωμένη διδακτική ενέργεια, που αρχίζει και τελειώνει κατά την αρχική φάση της διδασκαλίας, αλλά πρέπει να αποτελεί μια συνεχή προσπάθεια, που θα αγκαλιάζει όλη την διδακτική ώρα.

• **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η απλή επισήμανση της σπουδαιότητας του μαθήματος από τον εκπαιδευτικό δεν σημαίνει απαραίτητα ότι οι μαθητές μπορούν να συμμαρτυρήσουν την άποψή του, χωρίς να γίνει συσχέτιση της νέας γνώσης με προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ίδιοι οι μαθητές ή η κοινωνία γενικότερα.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί δίνεται έτσι έμφαση και ανταγωνιστικός χαρακτήρας στην αξιολόγηση, γεγονός που δεν είναι ικανό να δραστηριοποιήσει θετικά το σύνολο της τάξης.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η διακοπή του μαθήματος και η συζήτηση έξω από αυτό υποβιβάζει την σπουδαιότητα του μαθήματος.

Η απάντηση δ, είναι επιλέξιμη, γιατί οι μαθητές συμμετέχουν ενεργά στην διαδικασία και ενεργοποιείται η προσοχή τους όταν είναι οι ίδιοι δημιουργοί των ερωτήσεων κατά τη διάρκεια του μαθήματος.

ΕΡΩΤΗΣΗ 30

Ο έπαινος λειτουργεί στους μαθητές με διάφορους τρόπους. Πότε ο έπαινος συμβάλλει στην ανάπτυξη των μεταγνωστικών ικανοτήτων των μαθητών;

- α) Όταν προσδιορίζει ποιο ακριβώς στοιχείο της εργασίας τους είναι σωστό, ώστε να επαναληφθεί
- β) Όταν παρέχει γενικά πληροφορίες για την αξία των διάφορων επιτευγμάτων των μαθητών
- γ) Όταν χρησιμοποιεί τα προηγούμενα επιτεύγματα των μαθητών για να περιγράψει την τρέχουσα κατάσταση
- δ) Όταν προσανατολίζει τους μαθητές να συνειδητοποιήσουν τις διαδικασίες που ακολουθεί η σκέψη τους

• **Επισημάνσεις:**

Λέξεις ή φράση κλειδί: έπαινος, μεταγνωστική ικανότητα

Σύντομος προσανατολισμός

Ο έπαινος έχει ως κύριο στόχο να επιβραβεύσει μια συμπεριφορά ώστε να γίνει μονιμότερη η μάθηση. Η συμπεριφορά μπορεί να αφορά μάθηση υλικού ή διαδικασία επίλυσης προβλήματος ή και την έκθεση του τρόπου σκέψης. Μεταγνωστική ικανότητα είναι η γνώση του «πώς μαθαίνω».

• **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί μεταγνωστική ικανότητα δεν σημαίνει απλά την κατανόηση της ύλης ή τη μάθηση μιας συμπεριφοράς.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί τα επιτεύγματα των μαθητών δεν σημαίνουν και μεταγνωστική ικανότητα.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί τα προηγούμενα αποτελέσματα συγκρινόμενα με τα παρόντα δεν είναι στοιχεία που αφορούν τη μεταγνωστική ικανότητα.

Η απάντηση δ, είναι επιλέξιμη, γιατί ο έπαινος που προσανατολίζει τους μαθητές να κατανοήσουν την διαδικασία που ακολούθησε η σκέψη για να επιλυθεί ένα πρόβλημα, συμβάλλει στην ανάπτυξη της μεταγνωστικής ικανότητας. Μεταγνώση είναι η χρήση στρατηγικών για να αξιοποιησω ό,τι γνωρίζω.

ΕΡΩΤΗΣΗ 31

Σύμφωνα με σύγχρονες έρευνες η παραπτωματική συμπεριφορά στην εφηβική ηλικία εντοπίζεται κυρίως:

- α) Στον πληθυσμό των εφήβων αγοριών
- β) Στον πληθυσμό των εφήβων κοριτσιών
- γ) Εξίσου και στα δύο φύλα
- δ) Στους εφήβους με αισθητηριακά προβλήματα

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Παραπτωματική συμπεριφορά, έφηβοι, αγόρια, κορίτσια

Σύντομος προσανατολισμός

Μια από τις πιο αινιγματικές περιοχές για τους ψυχολόγους και ερευνητές είναι αυτή που καθορίζει τις ατομικές διαφορές μεταξύ αγοριών και κοριτσιών. Πολλές διαφορές αντανακλούν κοινωνικές και πολιτικές επιρροές προηγούμενης εμπειρίας. Άλλοι θεωρούν ότι αυτές οι διαφορές οφείλονται στη διαφοροποιημένη νευρολογική σύνθεση μεταξύ ανδρών-γυναικών. Τα αγόρια φαίνεται να είναι ή να παρακινούνται να είναι περισσότερο δραστήρια και ερευνητικά ενώ τα κορίτσια είναι ή παρακινούνται να είναι περισσότερο προσανατολισμένα στην υπακοή και τον κομφορμισμό.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί τα κορίτσια έχουν μικρότερο βαθμό παραβατικότητας.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί δεν παρουσιάζουν ίδιες συμπεριφορές.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί δεν υπάρχει συνάφεια μεταξύ αισθητηριακών προβλημάτων και προβληματικής συμπεριφοράς.

Η απάντηση α, είναι επιλέξιμη, γιατί πράγματι παρατηρείται περισσότερη παραβατικότητα στα αγόρια η οποία όμως δεν έχει ξεκαθαριστεί αν οφείλεται σε κοινωνικές επιρροές ή σε νευρολογικές διαφορές μεταξύ κοριτσιών-αγοριών.

ΕΡΩΤΗΣΗ 32

Υποστηρίζεται ότι η εφηβική ηλικία αποτελεί την πιο κρίσιμη περίοδο της ζωής του ανθρώπου. Με την έννοια «κρίσιμη» εννοείται:

- α) Μια μακρά και επώδυνη περίοδος ωρίμανσης
- β) Μια περίοδος που σημαδεύεται από χρονοβόρες σωματικές αλλαγές
- γ) Μια μεταβατική περίοδος φυσιολογικών αλλαγών με δυσκολίες
- δ) Μια περίοδος που κυριαρχούν οι έντονες κοινωνικές επαφές

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: εφηβική ηλικία – κρίσιμη περίοδος

Σύντομος προσανατολισμός

Κατά την εφηβεία, όπως και κατά τη διάρκεια της συνολικής αναπτυξιακής πορείας κάθε ανθρώπου, συμβαίνουν φυσιολογικές αλλαγές που απαιτούν ιδιαίτερη αντιμετώπιση για να έχουμε καλή προσαρμογή.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί καμία περίοδος ανάπτυξης του ανθρώπου δεν είναι μακρά και επώδυνη.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί αν και συμβαίνουν σωματικές αλλαγές ωστόσο δεν είναι χρονοβόρες αλλά γίνονται σε συγκεκριμένης έκτασης χρόνο σε όλα τα άτομα (περίπου).

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί δεν καθορίζει την κρισιμότητα της εφηβείας η ανάγκη της για κοινωνικές επαφές αλλά οι σημαντικές αλλαγές.

Η απάντηση γ, είναι επιλέξιμη, γιατί η κρισιμότητα χαρακτηρίζεται από τις φυσιολογικές αλλαγές οι οποίες δυσκολεύουν τους έφηβους στην προσαρμογή τους και απαιτούν από το περιβάλλον να δείξει μια ευαισθησία στις αλλαγές αυτές. Συχνά δεν είναι σε θέση το περιβάλλον να κατανοήσει αυτή τη μεταβατική περίοδο.

ΕΡΩΤΗΣΗ 33

Ένα σύνθετο φαινόμενο στην καθημερινή σχολική ζωή είναι ο «σκασιάρχης μαθητής». Τι πιστεύετε ότι μπορεί να αιτιολογήσει καλύτερα αυτή τη συμπεριφορά;

- α) Ένα ιστορικό σχολικής αποτυχίας
- β) Αισθητηριακές ανεπάρκειες
- γ) Μια, έστω και οριακή, νοητική υστέρηση
- δ) Η κοινωνικο-οικονομική προέλευση

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις: σκασιάρχης μαθητής

Σύντομος προσανατολισμός

Το σκασιάρχειο, η παράνομη απουσία από το σχολείο, αφορά μορφή συμπεριφοράς, που κατά κύριο λόγο εκδηλώνεται με μεγάλη συχνότητα από μαθητές εφηβικής ηλικίας. Ο σκασιάρχης μαθητής εκφράζει με την συμπεριφορά του αυτή την αντιπάθειά του για το σχολείο, που οφείλεται συνήθως σε ένα ιστορικό σχολικής αποτυχίας.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί οι αισθητηριακές ανεπάρκειες, κυρίως όταν παραμένουν χωρίς διάγνωση, μπορεί να αποτελέσουν αιτία για σχολική αποτυχία. Συνδέονται με το σκασιάρχειο μόνο έμμεσα, μέσω της σχολικής αποτυχίας.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί το γεγονός ότι οι σκασιάρχες μαθητές έχουν συνήθως χαμηλό επίπεδο σχολικών επιδόσεων, δεν αφορά μόνο την συνάφεια μεταξύ δείκτη νοημοσύνης και σχολικών επιτευγμάτων. Στη σχολική επιτυχία εμπλέκονται πλήθος άλλων ενδοατομικών και εξωτερικών παραγόντων (κίνητρα, αντοχή, παροχή ευκαιριών, ο ρόλος της οικογένειας κ.ά.)

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η κοινωνικο-οικονομική προέλευση επηρεάζει την επίδοση των μαθητών στο σχολείο, ως ένας μόνο από τους παράγοντες που εμπλέκονται στη σχολική επιτυχία. Βλέπε περίπτωση γ).

Η απάντηση α, είναι επιλέξιμη, γιατί όπως αναφέραμε και παραπάνω πάντα «το σκασιάρχειο» συνδέεται με ιστορικό σχολικής αποτυχίας.

ΕΡΩΤΗΣΗ 34

Σε ορισμένους μαθητές, κατά την εκπαιδευτική διαδικασία, παρατηρούνται συστηματικά και για μεγάλο χρονικό διάστημα (μεγαλύτερο από 7 μήνες) φαινόμενα υπερκινητικής συμπεριφοράς. Η συμπεριφορά αυτή είναι:

- α) Ένδειξη πληθωρικής δραστηριότητας
- β) Ένδειξη αντιδραστικότητας
- γ) Ένδειξη κακής διαπαιδαγώγησης
- δ) Ένδειξη αναπτυξιακής διαταραχής με νευρολογικό υπόβαθρο

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις: υπερκινητικότητα

Σύντομος προσανατολισμός

Μια συμπεριφορά για να χαρακτηριστεί προβληματική πρέπει να διαφέρει πολύ από την συνήθη συμπεριφορά, να διαρκεί αρκετό χρόνο, και να μην μπορεί να την αποφύγει το άτομο παρά τις προσπάθειες που καταβάλλονται.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η πληθωρική δραστηριότητα δεν έχει τα παραπάνω στοιχεία. Δεν διαφέρει πολύ από μια φυσιολογική συμπεριφορά.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί οι αντιδραστικές εκρήξεις δεν έχουν τόσο μεγάλη διάρκεια.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η κακή διαπαιδαγώγηση δεν οδηγεί σε υπερκινητικότητα.

Η απάντηση δ, είναι επιλέξιμη, γιατί μια συμπεριφορά με αυτά τα χαρακτηριστικά είναι προβληματική και είναι ένδειξη διαταραχής (αναπτυξιακής με νευρολογικό υπόβαθρο).

ΕΡΩΤΗΣΗ 35

Με ποιον από τους παρακάτω τρόπους οι έφηβοι μαθητές δεν εκδηλώνουν την επιθετικότητα τους;

- α) Με λεκτικούς χαρακτηρισμούς και φράσεις.
- β) Με φθορά ξένης περιουσίας
- γ) Με αυτοκαταστροφικές τάσεις
- δ) Με χαμηλές σχολικές επιδόσεις

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Επιθετικότητα, έφηβοι

Σύντομος προσανατολισμός

Proslipsis.gr

Οι έφηβοι πολλές φορές εκδηλώνουν επιθετική συμπεριφορά, όταν δεν μπορούν να κατανοήσουν ή να τους κατανοήσει το περιβάλλον. Δημιουργούν ένα Προσωπικό Μύθο ή φαντάζονται ένα Υποθετικό Ακροατήριο, που νομίζουν ότι τους παρακολουθεί και τους επιβραβεύει.

- Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο έφηβοι χρησιμοποιούν συχνά λεκτικούς χαρακτηρισμούς και στερεότυπες φράσεις, για να εκδηλώσουν την επιθετικότητα τους.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί οι έφηβοι συχνά καταφεύγουν στη φθορά ξένης ιδιοκτησίας, πιστεύοντας ότι τους παρακολουθεί ένα φανταστικό ακροατήριο, που τους επικροτεί και τους επιβραβεύει.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί οι έφηβοι προβαίνουν ενίοτε σε αυτοκαταστροφικές ενέργειες.

Η απάντηση δ, είναι επιλέξιμη, γιατί η χαμηλή επίδοση προϋποθέτει αδράνεια και απραξία, πράγμα που δε βοηθάει να εκδηλωθεί η επιθετική συμπεριφορά που γίνεται με θορυβώδη τρόπο και έχει σαν στόχο να επιδεικνύεται η επιθετικότητα.

ΕΡΩΤΗΣΗ 36

Ο όρος «δυσλεξία» θεωρείται σήμερα ως πρόβλημα των μαθητών που αντιμετωπίζουν δυσκολίες στα μαθήματα του σχολείου. Η δυσλεξία είναι:

- α) Ασθένεια του προφορικού λόγου
- β) Διαταραχή της κινητικής δεξιότητας του ατόμου
- γ) Ειδική μαθησιακή δυσκολία κατά κύριο λόγο στην ανάγνωση, τη γραφή και ορθογραφία
- δ) Έντονες συναισθηματικές διαταραχές

- Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: **Δυσλεξία**

Σύντομος προσανατολισμός

Η δυσλεξία είναι μια ειδική μαθησιακή δυσκολία που εμποδίζει το άτομο να κατανοήσει μια γραμμένη λέξη ή να γράψει ένα νόημα με λέξη. Το πρόβλημα εντοπίζεται στην αδυναμία να διαβάσει, να κατανοήσει ή να γράψει σωστά τη λέξη. Είναι μια δυσκολία που χαρακτηρίζει και πολύ έξυπνα άτομα. Το δυσλεξικό άτομο προσπαθεί αλλά δεν μπορεί. Απαιτείται ιδιαίτερη μεταχείριση και χρειάζεται κατανόηση, ψυχολογική υποστήριξη και ιδιαίτερη προσέγγιση. Βασικό χαρακτηριστικό της είναι ο αναγραμματισμός, η καθρεπτική γραφή, η σύγχυση συμφώνων, η δυσορθογραφία, η ατονία των λέξεων, η αστιξία της πρότασης.

- Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η δυσλεξία δεν είναι πρόβλημα λεκτικό αλλά λεξικό.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί δεν είναι αποτέλεσμα κινητικής δυσλειτουργίας.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί δεν είναι αποτέλεσμα συναισθηματικής διαταραχής, αν και σε μάκρος χρόνου μπορεί να προκαλέσει συναισθηματικής φύσης προβλήματα.

Η απάντηση γ, είναι επιλέξιμη, γιατί δυσλεξία είναι ειδική μαθησιακή δυσκολία στην ανάγνωση και γραφή της λέξης.

ΕΡΩΤΗΣΗ 37

Η πορεία γνωστικής ανάπτυξης του ατόμου διέρχεται από επάλληλα στάδια. Ποιο στάδιο γνωστικής ανάπτυξης αντιστοιχεί στην εφηβική ηλικία;

- α) Φαλλικό στάδιο
- β) Στάδιο βασικής εμπιστοσύνης – δυσπιστίας
- γ) Στάδιο αφηρημένων πράξεων
- δ) Στάδιο συγκεκριμένων λογικών πράξεων

- Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: **Στάδια γνωστικής ανάπτυξης**

Σύντομος προσανατολισμός

Τα γνωστικά στάδια ανάπτυξης, από τη γέννηση ως την ενηλικίωση, χαρακτηρίζονται από συγκεκριμένες νοητικές ικανότητες και τρόπους επεξεργασίας των πληροφοριών. Η μετάβαση από ένα στάδιο στο επόμενο ακολουθεί διαφορετικούς ρυθμούς από άνθρωπο σε άνθρωπο.

- Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί το φαλλικό στάδιο της ψυχαναλυτικής θεωρίας αντιστοιχεί σε παιδιά ηλικίας 4-6 ετών. Η διάκριση των σταδίων της θεωρίας αυτής σχετίζεται με τον τρόπο έκφρασης της ανθρώπινης σεξουαλικότητας, ως ισχυρό κίνητρο που καθορίζει την συμπεριφορά και την ανάπτυξη.

☒ Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί το στάδιο βασικής εμπιστοσύνης-δυσπιστίας αναφέρεται στην βιοκοινωνική ανάπτυξη του ατόμου, από τη γέννηση ως την ηλικία των 18 μηνών. Το βρέφος επιχειρεί να εγκαθιδρύσει σχέσεις εμπιστοσύνης με το περιβάλλον. Αν στο στάδιο αυτό το βρέφος εισπράξει **δυσπιστία**, αυτό ενδέχεται να τον ακολουθήσει ακόμα και στην ενήλική ζωή του.

☒ Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί οι πρώτες αληθείς λογικές νοητικές πράξεις, οι αντιστρέψιμοι και εσωτερικευμένοι και οργανωμένοι σε συστήματα συνόλου μετασχηματισμοί των δεδομένων, που είναι πραγματοποιήσιμοι μόνο επί συγκεκριμένου παραστατικού υλικού, αντιστοιχούν σε παιδιά ηλικίας 6-12 ετών.

☑ Η απάντηση δ, είναι επιλέξιμη, γιατί η ανακάλυψη του πιθανού-δυνατού, ο παραγωγικός συλλογισμός, η χρήση συνδυαστικών συστημάτων και της επιστημονικής-πειραματικής μεθόδου, η προτασιακή λογική και η ταυτόχρονη χρήση ανάρσεως και αντιστάθμισης, αποτελούν τα βασικά χαρακτηριστικά της τυπικής σκέψης του εφήβου.

ΕΡΩΤΗΣΗ 38

Η καλή συνεργασία σχολείου – οικογένειας θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την ομαλή ανάπτυξη της προσωπικότητας και σχολικής επίδοσης του παιδιού. Η αποτελεσματική επικοινωνία μπορεί να επιτευχθεί με:

- α) Ελεύθερη είσοδο των γονέων στο σχολείο, ώστε να μπορούν να συνομιλούν και να συνεργάζονται με το διευθυντή και τους εκπαιδευτικούς
- β) Καθορισμό τακτικών ωρών επισκέψεων για συζήτηση και ενημέρωση των γονέων
- γ) Οργάνωση κοινών δραστηριοτήτων και σχολικών εκδηλώσεων
- δ) Συχνά τηλεφωνήματα και αλληλογραφία γονέων και εκπαιδευτικών

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: **συνεργασία σχολείου-οικογένειας, επικοινωνία**

Σύντομος προσανατολισμός

Η καλή συνεργασία σχολείου-οικογένειας είναι βασική επιδίωξη της εκπαίδευσης, γιατί συμβάλλει στη γενικότερη ανάπτυξη του μαθητή.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

☒ Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο καθορισμός τακτικών ωρών περιορίζει τη δυνατότητα των γονέων. Σε μια ιδανική λειτουργία του ρόλου των γονέων πρέπει αυτοί να επιλέγουν σχολείο, δασκάλους και προγράμματα. Το Υπουργείο είναι η έκφραση και προέκταση των γονέων.

☒ Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί αν και η τακτική επικοινωνία με τηλέφωνα και η αλληλογραφία είναι μια αποτελεσματική τακτική που βοηθάει στη δημιουργία καλού κλίματος συνεργασίας, πρέπει να γίνεται συνδυαστικά και με άλλες μορφές επικοινωνίας.

☒ Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί έχει περιορισμένη σημασία αυτού του είδους η συνεργασία η οποία είναι μεν καλό να υφίσταται, αλλά δεν επαρκεί από μόνη της για να καλλιεργήσει τη συνεργασία.

☑ Η απάντηση α, είναι επιλέξιμη, γιατί οι γονείς είναι ο κυρίαρχος παράγοντας της αγωγής των παιδιών και ως εκ τούτου πρέπει να έχουν ελεύθερη πρόσβαση στο σχολείο για συνεργασία. Οι γονείς φροντίζουν να μην διαταράσσουν τη σχολική διαδικασία γιατί αυτό δεν τους εξυπηρετεί, αφού οποιαδήποτε μορφή δυσλειτουργίας του σχολείου έχει άμεση επίπτωση στα παιδιά τους, για την αγωγή των οποίων πρέπει να είναι οι μόνοι που αποφασίζουν. Η πρόταση αυτή επιλέγεται με την επισήμανση ότι οι γονείς υπηρετούν το ρόλο τους με **ιδανικό τρόπο**.

ΕΡΩΤΗΣΗ 39

Η ορθή ψυχοπαιδαγωγική αντιμετώπιση και η σχολική ενσωμάτωση ενός δυσλεκτικού μαθητή επιτυγχάνεται με:

- α) Συνεχή ενθάρρυνση και αξιολόγηση της προσπάθειάς του
- β) Διάθεση περισσότερου χρόνου για τις γραπτές εργασίες
- γ) Αποφυγή αρνητικών χαρακτηρισμών (π.χ. τεμπέλης, αδιάφορος)
- δ) Όλα τα παραπάνω

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράση κλειδί: **Δυσλεξία, ενσωμάτωση**

Λέξη ή φράση της θεματικής πρότασης με ιδιαίτερη βαρύτητα: **αντιμετώπιση**

Σύντομος προσανατολισμός

Η διατύπωση, προφανώς δεν είναι ορθή. Ο σωστός όρος είναι δυσλεξικού και όχι δυσλεκτικού (βλέπε άσκηση 36).

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

☒ Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί περιγράφει ένα θετικό στοιχείο, την ενθάρρυνση και αξιολόγηση της προσπάθειάς αλλά δεν παρέχει καθοδήγηση και άσκηση.

☒ Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί αναφέρεται μόνο στη θετική επίδραση που έχει η διάθεση περισσότερου χρόνου για τις γραπτές εργασίες (ανάγκη που έχουν οι δυσλεξικοί μαθητές).

☒ Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί είναι βασική παιδαγωγική αρχή η αποφυγή χαρακτηρισμών όπως «τεμπέλης». Δεν αρκεί, αν και είναι σωστή ψυχοπαιδαγωγική αντιμετώπιση. Ο δυσλεξικός έχει αντικειμενική δυσκολία, δεν είναι τεμπέλης.

Η απάντηση δ, είναι επιλέξιμη, γιατί όλα τα παραπάνω που αναφέρονται καλύπτουν όλες τις απαιτήσεις που χρειάζεται να ικανοποιηθούν, ώστε ένα δυσλεξικό παιδί να πετύχει σχολική ενσωμάτωση.

ΕΡΩΤΗΣΗ 40

Ο εκπαιδευτικός μπορεί να χρησιμοποιεί την θεωρία της κλασικής εξαρτημένης μάθησης ή μάθησης με υποκατάσταση, όταν στοχεύει στην εκμάθηση κατά κύριο λόγο:

- α) Μορφών κοινωνικής συμπεριφοράς (π.χ. δημιουργία ή αλλαγή στάσεων)
- β) Αυτοματοποιημένων αντιδράσεων και κινήσεων (π.χ. οδήγηση)
- γ) Γνωστικών λειτουργιών και διαδικασιών (π.χ. επίλυση προβλημάτων)
- δ) Μεταγνωστικών δεξιοτήτων (π.χ. μαθαίνω πώς να μαθαίνω)

- Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Θεωρίες μάθησης

Σύντομος προσανατολισμός

Το φαινόμενο της **μάθησης** αποτέλεσε κύριο και σχεδόν αποκλειστικό ερευνητικό πεδίο της Ψυχολογίας τον τελευταίο αιώνα. Οι **Συμπεριφοριστές** μελέτησαν τις άμεσα παρατηρήσιμες συμπεριφορές. Μαθησιακές διαδικασίες, που δεν είναι άμεσα παρατηρήσιμες, αποτέλεσαν αντικείμενο μελέτης των **Γνωστικών**. Ανάμεσα στις δυο αυτές προσεγγίσεις βρίσκονται οι **Κοινωνικογνωστικές** θεωρίες. Αν και μεταξύ των διαφορετικών σχολών υπάρχουν αντικρουόμενες απόψεις πρέπει να τις δούμε ως συμπληρωματικές, που διευθετούν διαφορετικά ζητήματα.

- Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η μάθηση μορφών κοινωνικής συμπεριφοράς στηρίζεται στη θεωρία των κοινωνικογνωστικών.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η επίλυση προβλημάτων και άλλες γνωστικές λειτουργίες και διαδικασίες στηρίζεται στις γνωστικές θεωρίες μάθησης.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί το αναγκαίο θεωρητικό πλαίσιο για την διδασκαλία μεταγνωστικών δεξιοτήτων το παρέχουν οι γνωστικές θεωρίες.

Η απάντηση β, είναι επιλέξιμη, γιατί η συνειρμική μάθηση είναι μια «υποτυπώδης» μορφή μάθησης, που βρίσκει όμως εφαρμογή στην διαφήμιση, στην θεραπεία της συμπεριφοράς και στην απόκτηση συνηθειών και αυτοματισμών.